

FORUMAS „SŪDUVA“ – TARPTAUTINĖ MOKSLINĖ KONFERENCIJA „MELNO TAIKOS SUTARTIES SOCIOKULTŪRINIS VAIDMUO EUROPOS IR LIETUVOS SAUGUMO ARCHITEKTŪROS RAIDOJE“

ORGANIZACINIO KOMITETO PRANEŠIMAS

2022 08 12

I. Šiomet sukanka 600 metų kaip 1422 metais rugsėjo 27 d. buvo pasirašyta Melno taikos sutartis, kuri įteisino Sūduvos padalinimą tarp trijų suverenų – Lenkijos karalystės, LDK ir Kryžuočių ordino. Todėl dalis Sūduvos teritorijos atiteko Lenkijos karalystei, Užnemunė – Lietuvos Didžiajai Kunigaikštystei. Dalis Sūduvos žemių liko Kryžuočių ordinui – būsimai Prūsijos kunigaikštystei. Melno taikos sutartimi nustatyta Kryžuočių ordino ir LDK siena per 600 metų buvo labai mažai koreguota. Tai viena seniausių ir stabiliausių tarpvalstybinių sienų Europoje. Dabar ji yra valstybinė siena tarp Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos bei išorinė Europos Sąjungos siena. Šios sienos tris atkarpas – Pagėgių savivaldybėje, Palangoje ir Šilutės rajone - Lietuvos Respublika įtraukė į LR Kultūros vertybių registrą.

Labai svarbu pabrėžti ilgalaikės taikos vaidmenį mūsų Sūduvos savikūros ir vidinės plėtros politikos ir ekonomikos procesuose. Todėl jūsų dėmesį atkreipiame į keletą labai svarbių dalykų, susijusių su ilgalaikės taikos Sūduvoje egzistavimu:

1. Nuo 1422 iki 1815 metų Užnemunėje, kurią vadiname Sūduva, nebuvo tiesioginių karinių veiksmų. Todėl beveik per 400 metų taikos laikotarpį Užnemunė buvo iš naujo apgyvendinta, sukurti ne tik dvarai ir kaimai, bet ir miestai bei miesteliai. Įsisavinant Sūduvos gamtos išteklius buvo sukurtos miškininkystės, žemdirbystės, prekybos ir kitos ekonominių santykių sritys. Tarp miestų ir miestelių nutiesti sausumos susisiekimo keliai. Visa tai yra Melno taikos sutarties laikymosi sociokultūrinis padarinys.

2. Rusijos imperijos agresyvus įsigalėjimas lėmė Abiejų Tautų Respublikos - Lenkijos karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės federacinės aristokratinės monarchijos - sukūrimą. Abiejų Tautų Respublika taikoje gyvavo 222 metus, t.y. nuo Liublino unijos (1569 m.) iki 1791 m. Gegužės 3 d. Konstitucijos priėmimo. Todėl Sūduvos vidinę plėtrą toliau lėmė ilgalaikės taikos periodas, kurį garantavo Abiejų Tautų Respublikos politinė, ekonominė ir karinė galia.

3. Tačiau dėl vidinių nesutarimų tarp Abiejų Tautų Respublikos (ATR) valdovo valdžios ir didikų, tarp didikų grupuočių nuo 17 a. vidurio prasidėjo šalies ekonominis ir politinis smukimas, kuriuo naudojosi

ir savo įtaką didino gretimos užsienio valstybės – Rusijos imperija, Prūsijos kunigaikštystė ir Austrijos imperija. Po trečiojo ATR padalijimo 1795 metais mūsų Sūduva atiteko Prūsijos kunigaikštystei. Po to ji atiteko Varšuvos kunigaikštystei, kurią 1807-1815 metais buvo sukūręs Napoleonas I. 1814–15 Vienos kongresas kunigaikštystę panaikino. 1815 metai Rusijos imperija okupavo panaikintos Varšuvos kunigaikštystės teritoriją ir kartu mūsų Sūduvą. Pirmoji Rusijos imperijos okupacija mūsų Sūduvoje truko iki 1918 metų. Per šį okupacijos laikotarpį plėtėsi tik tie mūsų Sūduvos miestai, kurie atitiko Rusijos imperijos strateginius interesus. Pavyzdžiui, Kybartų miesto sukūrimas.

II. Istoriniai faktai skatina ne tik prisiminti Melno taikos sutartį ir jos įgyvendinimą, bet ir išnagrinėti ilgalaikės taikos sociokultūrinį vaidmenį krašto apgyvendinimui ir jo vidinei plėtrai. Sūduvos vidinės plėtros patirtis yra autentiška terpė atskleisti taikos sociokultūrinį vaidmenį žmonių gyvenimui, kuris, visų pirma, grindžiamas išoriniu ir vidiniu krašto saugumu. Iki šiol mažai yra tyrinėtas taikos holistinis vaidmuo žmonių gyvenimo ir jos kokybės plėtrai. O juk iš Sūduvos kilo ir plėtėsi mūsų Tautos nepriklausomybės ir jos įgyvendinimo idėjos.

Taikos sociokultūrinis vaidmuo ypač aktualizavosi Rusijos Federacijos invazijos Ukrainoje kontekste ir vykstančioje geopolitinių santykių krizėje. Nauja geopolitinių santykių krizė kyla dėl aštrėjančių globalizacijos įtampų, kurias sąlygoja intensyvėjantis klimato kaitos procesas. Vyksta neišvengiami įvairių pasaulio šalių politinės, ekonominės ir karinės galios santykių pokyčiai, kurių padarinius Europos ir Lietuvos saugumui sunku prognozuoti. Tačiau būtina apie juos kalbėti ir tyrinėti.

III. Forumą „Sūduva“ organizuoja Vilkaviškio rajono VšĮ Vilkaviškio turizmo ir verslo informacijos centras ir Mykolo Romerio universiteto Viešojo Saugumo Akademija (MRU VSA). **Tarptautinė konferencija vyks šių metų rugsėjo 16 d. Kybartų Kultūros centre.**

Forumą remia: Vilkaviškio rajono Savivaldybė, Europos Parlamento narys Juozas Olekas, Lietuvos Respublikos Seimo narys Algirdas Butkevičius, įmonės: „Art Glacio“, „Kautra“, „Premo“, Roberto Mickevičiaus ūkis, kaimo turizmo sodyba „Babeckynė“, Kybartų kavinė „RobEda“, laikraščiai „Santaka“, „Suvalkijos kraštas“ ir „Draugas“.

Tarptautinės konferencijos tikslai:

- atskleisti Melno taikos sutarties sociokultūrinį vaidmenį puoselėjant vietos bendruomenių saugumą Lietuvoje ir Europoje;
- inicijuoti tvarios taikos ir jos raidos sociokultūrinio vaidmens sinerginius tyrinėjimus;
- inicijuoti saugumo architektūros paradigmos kaitos Europoje iššūkių holistinius tyrimus.

Mokslinių pranešimų tematika:

- Melno taikos sutarties parengimo ir pasirašymo istorinės, politinės ir teisinės aplinkybės;
- Sėkmingų tarpvalstybinių taikos sutarčių istorinis, politinis, teisinis, ekonominis ir kultūrinis vaidmuo įtvirtinant saugumą Europoje;
- Lietuvos, Lenkijos ir Vokietijos raidos sąsajos su Melno taikos sutarties įgyvendinimu;
- Šiuolaikiniai saugumo architektūros paradigmos kaitos sociokultūriniai iššūkiai Europoje.

IV. Į forumą kviečiame apie 60 dalyvių.

Forumo dalyvius sveikins garbūs svečiai:

ALGIRDAS NEIBERKA, Vilkaviškio rajono savivaldybės meras.

Prof. dr. INGA ŽALĖNIENĖ, Mykolo Romerio Universiteto rektorė.

Doc. dr. JUOZAS OLEKAS, Europos Parlamento narys.

Dr. PETER BUSCHMANN, Vokietijos Federacinės Respublikos ambasadoriaus Lietuvoje pavaduotojas.

Dr. ALGIRDAS BUTKEVIČIUS, Lietuvos Respublikos Seimo narys.

Prof. dr. SNIEGUOLĖ MATULIENĖ, MRU Viešojo saugumo akademijos dekanė.

Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas.

Forume bus perskaityta 12 mokslinių pranešimų:

1. Prof. h. c. dr. KARL ALFRED LAMERS, Vokietijos Bundestago narys 1994-2021, Berlynas, perskaitys pranešimą „NATO po Madrido viršūnių susitikimo: aiški ir vieninga žinia Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą ir tarptautinį saugumą“.
2. Prof. dr. RUTH LEISEROWITZ, Vokietijos istorijos institutas, Varšuva, perskaitys pranešimą „Ką šiandien mums reiškia Melno taika? Kultūros istorijos apžvalga ir perspektyvos“.
3. VITAS GIRDAUSKAS, Vilkaviškio turizmo ir verslo informacijos centras, Vilkaviškis, perskaitys pranešimą „Sūduvos saugumas iki Melno taikos sutarties“.
4. Doc. dr. GINTARAS ŠAPOKA, Europos humanitarinis universitetas ir Mykolo Romerio Universitetas, Vilnius, perskaitys pranešimą „Melno taika ir Lietuvos sienų klausimas atkuriant valstybingumą: teisiniai aspektai“.
5. Doc. dr. ZENONAS KUMETAITIS, ambasadorius, Vilnius, perskaitys pranešimą „Melno sutarties pėdsakai žvelgiant į šiuolaikinę Lietuvos sieną“.
6. Doc. dr. JUOZAS OLEKAS, Europos Parlamento narys, EP delegacijos ryšiams su Baltarusija pirmininkas, perskaitys pranešimą „Naujos saugumo geopolitinės ašys prie Melno sutarties sienų“.
7. Prof. dr. DAVID SCHULTZ, Hamline universitetas, SaintPaul, Minesota (JAV), perskaitys pranešimą „Ukraina ir JAV užsienio politikos ateitis Europoje“.
8. Doc. dr. LILIANA TYMČENKO, Europos humanitarinis universitetas, Vilnius, perskaitys pranešimą „Valstybinis terorizmas: teisiniai sampratos vertinimai“.
9. Dr. FERNANDO VAL GARIJO, UNED – Nacionalinis nuotolinio mokymo universitetas, Madridas, perskaitys pranešimą „Tarptautinės teisės galimybės ir ribos užtikrinti saugumą“.
10. Doc. dr. LIUDMILA ULYASHYNA, Europos humanitarinis universitetas, Vilnius, perskaitys pranešimą „Nuo principo „sutarčių reikia laikytis“ iki teisės į karą. Kaip grįžti į taiką?“.
11. MICHAEL LEISEROWITZ, POLIN Lenkijos žydų istorijos muziejus, Varšuva, perskaitys pranešimą „Mano prosenelė iš Vištyčio. Taikomosios istorijos skyrius muziejuje ir už jo ribų“.
12. Prof. dr. VYTAUTAS ŠLAPKAUSKAS, Mykolo Romerio universitetas, Vilnius, perskaitys pranešimą „Sūduvos saugumo raida nuo Melno taikos sutarties iki Rusijos imperijos okupacijos“.

V. Aktuali informacija apie pranešimų autorius.

1. Prof. h. c. Dr. Karl A. Lamers yra ilgametis Vokietijos Krikščionių demokratų sąjungos (CDU) politikas, 1994–2021 m. buvo Vokietijos Federacinės Respublikos parlamento nariu. Nuo 2006 m. jis buvo Vokietijos Federacinės Respublikos parlamento Gynybos komiteto pirmininko pavaduotojas. Jis buvo aktyvus NATO Parlamentinės Asamblėjos narys (1998–2021 m.), ėjo jos pirmininko (2010–2012 m.) ir vicepirmininko (2006–2008 m., 2012–2014 m. ir 2020 m.) pareigas. Lamersas taip pat ėjo Atlanto sutarties asociacijos prezidento pareigas 2008-2014 metais. 2017 m. išrinktas Mykolo Romerio universiteto garbės profesoriumi. 2018 m. jis įkūrė Dr. Karl A. LamersPeace-Foundation, siekdamas paskatinti jaunas žmones susimąstyti apie didelę taikos ir laisvės svarbą. 2021 metų spalio mėnesį prof. c. dr. Lamers buvo paskirtas Estijos Respublikos garbės konsulu. 2022 m. jis tapo Vokietijos Atlanto sutarties asociacijos garbės nariu, prieš tai keletą metų dirbęs jos viceprezidentu.

2. Prof. dr. Ruth Leiserowitz, yra Vokietijos istorijos instituto Varšuvoje direktoriaus pavaduotoja ir Berlyno Humboldto universiteto Rytų Europos istorijos profesorė. Prieš tai dirbo Thomo Manno kultūros centre Nidoje ir Klaipėdos universitete. Jos tyrinėjimai orientuoti į XIX ir XX amžių Europos istoriją, daugiausia dėmesio skiriant transnacionalinei istorijai, Baltijos istorijai, žydų istorijai, atminties ir pasienio regionų istorijai. Šiuo metu ji tyrinėja projektą „Žydų prekybos zonos pereinamuoju laikotarpiu 1772–1850“. Naujausias jos leidinys: *Žydai Klaipėdoje (Mėmelyje)*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla 2021.

3. Vitas Girdauskas yra Vilkaviškio turizmo ir verslo informacijos centro direktorius. Išsilavinimas - Vilniaus universiteto Filologijos fakultetas, Vilniaus Gedimino technikos universiteto ir Henriksono universiteto (JAV) turizmo vadybos magistras. 10 metų pedagoginis darbo stažas, 10 metų verslų kūrimo ir valdymo praktika, 30 metų ES ir kitų šalių fondų projektų vadyba, tarptautinių projektų ir renginių, forumų, festivalių organizavimas. Krašto lokalių istorijos, kraštotyros, archeologijos ekspedicijų organizavimas ir leidinių leidyba. Tarptautinių fondų, biurų ir kitų organizacijų steigimas ir vadyba. Dėmesys Sūduvos krašto ir žydų istorijai.

4. Doc. dr. Gintaras Šapoka yra MRU Viešosios teisės instituto ir EHU Socialinių mokslų departamento docentas, Vakarų teisė tradicijos ir Lietuvos teisės istorijos specialistas, advokatas.

1998 metais įgijo teisės magistro laipsnį Vilniaus universitete. 2006 metais Mykolo Romerio universitete apgynė socialinių mokslų daktaro disertaciją teisės kryptyje.

Nuo 2010 metų yra Lietuvos Mokslo Tarybos ekspertas. 2016-2017 metais buvo Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos Patariamąjį komiteto nariu.

Nuo 2020 metų yra Advokatų kontoros „ALIAN T Tarvainytė, Vilys, Bitinas“ advokatas.

Gintaras Šapoka kartu su bendraautoriais yra parengęs monografiją (2011) „Valstybės ir teisės problemos lietuvių išeivijos publikacijose 1944-1990 metais“ ir mokslo studiją „Teisės raida: retrospektyva ir perspektyva. Liber Amicorum Mindaugui Maksimaičiui“ (2013). Lietuvos teisės raidos tyrimų rezultatus publikuoja moksliniais straipsniais.

5. Doc. dr. Zenonas Kumetaitis yra technikos mokslų daktaras, docentas, ambasadorius. Dalyvavo atkuriant ir nustatant Lietuvos sienas 1990–2015 metais eidamas valstybės sienų sausumoje ir jūroje, jų sankirtų delimitavimo ir demarkavimo komisijų pirmininko ir pirmininko pavaduotojo pareigas. Iki Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 1990 metais dirbo Vilniaus inžinerinio statybos instituto (dabar – Vilniaus Gedimino technikos universitetas) Miestų statybos fakulteto docentu ir prodekanu. 1990 metais įsteigus Valstybinę geodezijos ir kartografijos tarnybą, paskirtas jos vadovu. Nuo 2002-ųjų ėjo Užsienio reikalų ministerijos departamento direktoriaus pavaduotojo pareigas. Nuo 2016 metų Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos ekspertas valstybės sienų delimitavimo, demarkavimo ir jų priežiūros klausimais.

Lietuvos Respublikos Prezidento dekretais apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi ir ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kryžiumi, 2012 metais jam suteiktas Lietuvos Respublikos nepaprastojo pasiuntinio ir įgaliotojo ministro diplomatinis rangas. Užsienio reikalų ministro apdovanotas garbės ženklu „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė“ ir medaliu „Už nuopelnus Lietuvos Respublikos diplomatinėje tarnyboje“. Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado apdovanotas garbės ženklu „Už nuopelnus valstybės sienos apsaugai“. Baltarusijos valstybinio pasienio komiteto pirmininko apdovanotas nešiojamu garbės ženklu už bendradarbiavimą sienos klausimais.

Penkių išradimų ir keliolikos mokslinių straipsnių autorius, leidinių „Lietuvos sienos. Tūkstantmečio istorija“, „Valstybės sienų delimitavimas ir demarkavimas: aktualūs klausimai ir jų sprendimo būdai“ (anglų ir rusų kalbomis) bendraautorius bei knygos „Atkurtos Lietuvos sienos. Sėkmės istorija“ autorius.

6. Doc. dr. Juozas Olekas yra Europos Parlamento narys, EP delegacijos ryšiams su Baltarusija pirmininkas.

1980–1988 m. dirbo Vilniaus universitetinės Raudonojo kryžiaus ligoninės gydytoju ir VU mikrochirurgijos centro laboratorijos vyr. moksliniu bendradarbiu (1982–1989 m.).

1988–1990 m. buvo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo nariu ir Suvalkijoje išrinktu SSRS Aukščiausios Tarybos deputatu (1989–1990 m.). Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę Seimas paskyrė jį pirmuoju LR Sveikatos apsaugos ministru. LDDP laimėjus rinkimus atsisakė dirbti vyriausybėje.

1992–1993 m. dirbo VU Plastinės chirurgijos klinikos vyr. moksliniu bendradarbiu, Pasaulinės sveikatos organizacijos Europos regioninio biuro organizacinės komisijos nariu. 1993–1994 m. dirbo Vilniaus greitosios pagalbos universitetinės ligoninės Plastinės chirurgijos ir traumatologijos skyriaus vedėju, 1994–1997 m. - VU „Žalgirio“ ligoninės vyr. gydytoju ir VU Medicinos fakulteto Stomatologijos klinikos docentu. Daugelio racionalizacinių pasiūlymų ir straipsnių autorius.

Nuo 1989 m. yra Lietuvos socialdemokratų partijos narys, nuo 1990 m. LSDP tarybos narys, nuo 1999 m. LSDP pirmininko pavaduotojas. 1996–2019 m. buvo LR Seimo nariu, LSDP frakcijos seniūno pavaduotoju ir seniūnu. 2006–2008 m. ir 2012–2016 m. krašto apsaugos ministras.

2003–2004 m. buvo sveikatos apsaugos ministru, 2006-2008 m. ir 2012-2016 - krašto apsaugos ministru. 2019 m. išrinktas į Europos Parlamentą.

7. Prof. dr. David Schultz yra Hamline universiteto politikos mokslų profesorius, dėstantis apie įvairias Amerikos politikos sritis, įskaitant viešąją politiką ir administravimą, kampanijas ir rinkimus bei vyriausybės etiką. Jis taip pat yra Hamline ir Minesotos universiteto teisės mokyklų profesorius, kur dėsto rinkimų teisę.

David Schultz yra daugiau nei 30 knygų ir daugiau nei 100 straipsnių apie įvairius Amerikos politikos, rinkimų teisės ir žiniasklaidos bei politikos aspektus autorius. Vietos, nacionalinėje ir tarptautinėje žiniasklaidoje jį reguliariai apklausia ir cituoja tokios agentūros kaip "NewYorkTimes", "TheWallStreetJournal", "TheWashingtonPost", "TheEconomist", ir Nacionalinis viešasis radijas. Naujausios jo knygos yra "*PresidentialSwingStates: WhyOnly Ten Matter*" (2015), "*Rinkimų teisė ir demokratinė teorija*" (2014) ir "*Amerikos politika nežinojimo amžiuje: kodėl įstatymų leidėjai pasirenka tikėjimą, o ne tyrimus*" (2013).

David'uiSchultz'ui triskart buvo suteikta Fulbrighto mokslininko stipendija. 2013 m. gavo Leslie A. Whittingtono nacionalinį apdovanojimą už kompetenciją viešųjų reikalų mokymo srityje. Daug dėsto Europos šalių universitetuose. Jis yra Mykolo Romerio universiteto vizituojantis profesorius ir MRU Teisingumo tyrimų laboratorijos narys. MRU VSA ir Lietuvos Karo akademijos kolektyvinės monografijos "*Europa viena: mažos valstybės saugumas be JAV*" (2022 m.) subredaktorius.

8. Doc. dr. Liliana Tymčenko yra Europos Humanitarinio universiteto docentė, EHU Konstitucionalizmo ir žmogaus teisių centro tarybos vadovė bei EHU Teisės, politikos ir ekonomikos mokslų komiteto vadovė. Iki Rusijos Federacijos invazijos Ukrainoje gyveno Kyjve.

Tarptautinės teisės disertaciją L. Tymčenkoapgynė 2014 m. Moldovos Respublikos tarptautiniame nepriklausomame universitete ir Ukrainos nacionalinės mokslų akademijos Valstybės ir teisės institute. Ji buvo teisės reformos komisijos prie Ukrainos prezidento eksperte (2019 – 2021 m.), Ukrainos aukštesniojo administracinio teismo mokslinės konsultacinės tarybos eksperte (2014 – 2017 m.). Ji yra baigusi Amerikos advokatų asociacijos, IREX, CoimbraGroupHospitalityScheme ir kt. programas. Liliana Tymčenko turi ilgametę tarptautinės teisės dėstymo patirtį, daugybės publikacijų apie kovos su terorizmu, žmogaus teisių apsaugos problemas, egzistencinius valstybės raidos klausimus autorė.

9. Doc. dr. Fernando Val Garijo yra UNED – Nacionalinis nuotolinio mokymo universiteto (Ispanija) vicerektorės pavaduotojas tarptautiniams ryšiams, tarptautinės teisės ir ES teisės docentas.

2008 – 2012 metais dirbo Ispanijos Užsienio reikalų ministerijoje tarptautinės teisės ir bendradarbiavimo patarėju. 2015– 2019 metais buvo Jungtinių Tautų Tarptautinės teisės komisijos asistentas teisės klausimais. Nuo 2016 metų dėsto policijos pareigūnų rengimo magistratūroje, kurią organizuoja CEPOL, ir ES sienos apsaugos pareigūnų rengimo magistrantūroje, kurią organizuoja FRONTEX. F. ValGarijo yra 9 knygų bendraautorius ir monografijos autorius (2017).

10. Doc. dr. Liudmila Ulyashyna yra Europos Humanitarinio universiteto Socialinių mokslų departamento docentė, EHU Konstitucionalizmo ir žmogaus teisių centro vadovė, EHU Senato pirmininkė (Vilnius, Lietuva). Gyvena Vilniuje ir Osle (Norvegija).

Nuo 2007 m. Liudmila Ulyashyna skaito paskaitas studentams ir teisės specialistams, vykdo mokslinius tyrimus, rengia žmogaus teisių specialistų gebėjimų ugdymo programas ir kursus, rengia ir vadovauja projektams. Ji ypatingą dėmesį skiria tarptautiniams žmogaus teisių standartams, teisinių konsultacijų ir darbo santykių kolektyvinės teisės konstitucinei teisei, asmens vaidmeniui tarptautinėje teisėje, žmogaus teisių švietimui ir žmogaus teisių kultūrai, nediskriminavimui ir lyčių lygybei, veiksmingo valstybių išpareigojimų įgyvendinimo klausimams. Ji yra viena iš pagrindinių Baltarusijos teisinio konteksto ekspertų, ypač analizuojant iššūkius, susijusius su dabartine žmogaus teisių Baltarusijoje krize ir institucijomis, atsakingomis už teisių apsaugą ir nebaudžiamumo prevenciją.

Per savo 15 metų darbo patirtį Žmogaus teisių namų fonde (Norvegija, Oslas) ji sukūrė ir prisidėjo prie sėkmingos internetinės edukacinės platformos ir plataus žmogaus teisių teisininkų tinklo iš Rytų Europos partnerystės regiono šalių kūrimo. Ilgalaikio tarptautinio ir regioninio bendradarbiavimo su žmogaus teisių institucijomis patirtis padėjo įsteigti bendriją „Tarptautinės teisės advokatūra“ (InternationalLawinadvocacy), kuri yra EHU Konstitucionalizmo ir žmogaus teisių centro asocijuota narė.

Liudmila Uljašyna yra daugelio kursų ir publikuotų knygų bei straipsnių autorė. Ji buvo švietimo projekto „Parsinešk tarptautinius standartus namo“ mentorė, kuri padėjo užauginti naują Baltarusijos žmogaus teisių gynėjų ir teisininkų kartą. Turėdama dvidešimties metų praktikuojančios teisininkės patirtį, ji didžiuojasi galėdama tęsti mokslinius tyrimus, projektinę veiklą ir dėstyti Europos humanitariniame universitete (EHU).

11. Michael Leiserowitz yra valstybės licencijuotas kelionių vadovas Izraelyje ir ilgametis kelionių organizatorius. Nuo 2015 m. dirba gidu Lenkijos žydų istorijos muziejuje (Varšuva) „Polin“ muziejuje. Berlyne įsikūrusios kultūros ir istorijos asociacijos „Žydai Rytų Prūsijoje“ įkūrėjas. Asociacijoje, gyvuojančioje nuo 2004 m., surinko daug duomenų ir medžiagos, parengė ir lydėjo parodas ir renginius Vokietijoje, Lenkijoje, Lietuvoje ir Kaliningrade. Jis yra tinklalapio <https://jewsineastprussia.de/> vadovas, teikiantis žinių apie žydų vietas Rytų Prūsijoje, bet apimančias ir vietas Rytų Prūsijos pakraščiuose.

12. Prof. dr. Vytautas Šlapkauskas yra MRU VSA Teisės ir teisėsaugos instituto profesorius, teisės sociologas.

1976-1988 metais Vytautas Šlapkauskas dirbo Respublikinės jaunųjų technikų stoties Astronomijos laboratorijos vedėju; 1988-1992 metais - Pedagogikos mokslinių tyrimų instituto Mokyklų pertvarkos laboratorijos moksliniu bendradarbiu. 1992 metais apgynė pedagogikos mokslų kandidato disertaciją „Vientiso astronominės Visatos vaizdo sudarymo V–XII klasių moksleiviams problemos“.

1992-1994 metais dirbo Socialinės apsaugos ministerijos Suaugusiųjų profesinio mokymo ir konsultavimo centre Mokymo programų rengimo skyriaus vedėju.

1994 -2001 metais Vytautas Šlapkauskas dirbo Lietuvos filosofijos ir sociologijos institute vyresniuoju moksliniu bendradarbiu. Nuo 1994 m. nagrinėja Lietuvos visuomenės ir teisės santykio transformacijas ir jų pažinimo metodologiją. Daugiausiai mokslinių darbų parengė kuriant ir plėtojant teisės sociologijos mokslą Lietuvoje.

Nuo 1998 metų Vytautas Šlapkauskas dirba Mykolo Romerio universitete. 2006 metais atliko habilitacijos procedūrą teisės kryptyje. 2007 m. išrinktas į profesoriaus pareigas. 2015 metais MRU suteikė jam profesoriaus pedagoginį vardą, o 2020 metais - Garbės profesoriaus vardą.

Vytautas Šlapkauskas yra 26 knygų autorius ir bendraautoris, iš jų – pirmojo Lietuvoje teisės sociologijos vadovėlio „Teisės sociologijos pagrindai“ (2004) autorius. Paskelbė virš 80 mokslo publikacijų. Dalyvavo kuriant ir įgyvendinant daugiau nei 15 tarptautinių ir nacionalinių mokslo ir studijų projektų. Vadovavo MRU ir Kijevo T. Ševčenkos nacionalinio universiteto jungtinės magistrantūros studijų programos „Viešojo administravimo teisinis reguliavimas ir žmogaus teisės“ sukūrimo ir įgyvendinimo darbo grupei (2013). Stažavosi Guldenbrenge-Brabant institute (Olandija, 1993), OESD Copenhagen centre (Danija, 1994).

Vitas Girdauskas - Konferencijos organizacinio komiteto pirmininkas. Vilkaviškio turizmo ir verslo informacijos centro direktorius.

Prof. dr. Vytautas Šlapkauskas – Konferencijos mokslinio komiteto pirmininkas. MRU VSA Teisės ir teisėsaugos instituto profesorius.

FORUMĄ REMIA:

Vilkaviškio
rajono
savivaldybė

Europos Parlamento narys
**JUOZAS
OLEKAS**

Lietuvos Respublikos
Seimo narys
**ALGIRDAS
BUTKEVIČIUS**

Kaimo
turizmo sodyba
BABECKYNĖ

